

СЭЛЭНГЭ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СЭА-2026/117/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.selenge@audit.gov.mn	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Батмөнх Утас: 7036-3040 Цахим хаяг: batmunkhb@audit.gov.mn
Сүхбаатар сум 2026 он	Ахлах аудитор: Ц.Отгонбаяр Утас: 7036-3036 Цахим хаяг: otgonbayarts@audit.gov.mn Аудитор: Ч.Сугардорж Утас: 7036-2442 Цахим хаяг: sugardorjch@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**СЭЛЭНГЭ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

II баг, Цагаан эрэг, Сүхбаатар сум,
Сэлэнгэ аймаг, 43081
Утас/Факс: (976)-7036-3040
Цахим шуудан: Selenge@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

**СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ХҮДЭР
СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН
ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ХАВСРАН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Ж.БҮРЭНБАЯР ТАНАА**

2026.02.25 № СЭА-2026/117-НА-СТА-ТШЗ
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тус Эрүүл мэндийн төв нь НҮБ Хүүхдийн сангийн дэмжлэгтэйгээр 19,561.0 мянган төгрөгийн “Шүдний эмчилгээний иж бүрэн сандал”, ЭМГ-аас 3,499.1 мянган төгрөгийн зүрхний цахилгааны бичлэгийн аппарат, иргэн Д.Мөнгөнцоожоос 495.0 мянган төгрөгийн өнгөт принтер зэрэг нийт 23,555.1 тоног төхөөрөмжийг хандив, тусламжаар хүлээн авсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Хүдэр сумын ЭМТ нь Сэлэнгэ аймгийн Засаг даргын 2021 оны А/58 дугаар захирамжаар баталсан Сэлэнгэ аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяа төсөвт байгууллагууд дагаж мөрдөх “Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг”-ийг мөрдөж байгаа бөгөөд уг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь эрүүл мэндийн салбарын гүйцэтгэлээр санхүүжиж байгаа үйл ажиллагааны онцлог, холбогдох хууль тогтоомжид нийцэхгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Хүдэр сумын ЭМТ нь 2025 оны “Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө”-нд тусгагдсан 3 зорилтын хүрээнд 22 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, 91.6 хувийн гүйцэтгэлтэй бүрэн хангалттай үнэлэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.БАТМӨНХ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

№	Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Эхний үлдэгдэл	2. Эцсийн үлдэгдэл
1	1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	205,648,749.46	180,912,583.40
2	31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	2,695,320.77	65,515,070.56
3	31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	2,695,320.77	65,515,070.56
4	31210	Төгрөг	2,695,320.77	65,515,070.56
5	31211	Төрийн сангийн харилцах	2,695,320.77	65,515,070.56
6	33	АВЛАГА	181,629,600.69	96,417,840.49
7	33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	166,223,447.98	-
8	33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	-	87,213,129.93
9	33500	Бусад авлага	15,406,152.71	9,204,710.56
10	33510	Байгууллагаас авах авлага	15,257,242.71	9,204,710.56
11	33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	148,910.00	-
12	35	БАРАА МАТЕРИАЛ	21,323,828.00	18,979,672.35
13	35100	Түүхий эд материал	7,014,732.00	8,395,393.35
14	35110	Тусгай зориулалттай материал	-	3,485,498.00
15	35130	Эм боох материал	7,014,732.00	4,909,895.35
16	35400	Хангамжийн материал	14,309,096.00	10,584,279.00
17	35420	Аж ахуйн материал	4,910,957.00	-
18	35430	Сэлбэг хэрэгсэл	2,400,500.00	2,400,500.00
19	35460	Хүнсний материал	94,749.00	2,285,689.00
20	35470	Бусад хангамжийн материал	6,902,890.00	5,898,090.00
21	2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,393,642,575.05	1,368,481,998.93
22	39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,393,642,575.05	1,368,481,998.93
23	39200	Биет хөрөнгө	1,393,642,575.05	1,364,001,998.93
24	39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,215,742,034.11	1,215,742,034.11
25	39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(95,558,909.58)	(125,580,655.38)
26	39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	216,555,148.64	216,555,148.64
27	39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(73,336,086.89)	(96,685,546.37)
28	39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	204,001,092.99	224,088,143.99
29	39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(95,523,945.11)	(91,842,387.79)
30	39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	34,931,435.40	41,111,035.40
31	39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(13,567,560.74)	(19,765,989.82)
32	39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	480,000.00	480,000.00
33	39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(80,633.77)	(99,783.85)
34	39300	Биет бус хөрөнгө	-	4,480,000.00

35	39301	Програм хангамж	480,000.00	480,000.00
36	39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(480,000.00)	-
37	39303	Бусад биет бус хөрөнгө	-	4,000,000.00
38	3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН 3=1+2	1,599,291,324.51	1,549,394,582.33
39	4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	60,562,007.47	6,313,451.00
40	41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	60,562,007.47	6,313,451.00
41	41300	Өглөг	60,562,007.47	6,313,451.00
42	41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	16,023,235.51	1.00
43	41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	28,286,421.96	6,013,450.00
44	41360	Бусад өглөг	16,252,350.00	300,000.00
45	41361	Байгууллагад төлөх өглөг	16,252,350.00	300,000.00
46	5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,538,729,317.04	1,543,081,131.33
47	51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,538,729,317.04	1,543,081,131.33
48	51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	123,278,847.00	123,278,847.00
49	511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	123,278,847.00	123,278,847.00
50	51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,016,483,990.33	1,020,835,804.62
51	51210	Өмнөх үеийн үр дүн	824,362,350.60	1,012,313,395.33
52	51220	Тайлант үеийн үр дүн	192,121,639.73	8,522,409.29
53	51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	398,966,479.71	398,966,479.71
54	6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН 6=4+5	1,599,291,324.51	1,549,394,582.33

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

№	Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Өмнөх он	2. Тайлант он
1	I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	1,286,270,077.57	1,242,452,352.09
2	12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	310,624,578.84	1,242,452,352.09
3	120	Нийтлэг татварын бус орлого	310,624,578.84	211,815,459.53
4	120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	124,346,010.00	156,143,484.53
5	1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	124,346,010.00	156,143,484.53
6	120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	171,737,648.64	53,712,280.00
7	120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	14,540,920.20	1,959,695.00
8	122	Тусламжийн орлого	-	985,585,729.00
9	1221	Хандив тусламж /дотоод/	-	985,585,729.00
10	12215	Төсөв хоорондын хандив, тусламж	-	985,585,729.00
11	122151	Улсын эмнэлгүүдэд ЭМДС-с олгох шилжүүлгийн орлого \ЭМДС-УТ\	-	985,585,729.00
12	13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	975,645,498.73	-
13	1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	41,754,078.09	45,051,163.56
14	1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	975,645,498.73	-
15	134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	975,645,498.73	-
16	II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,094,148,437.84	1,233,929,942.80
17	21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,094,148,437.84	1,233,929,942.80
18	210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,094,148,437.84	1,169,574,263.80
19	2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	628,284,835.93	695,120,927.96
20	210101	Үндсэн цалин	268,327,086.11	361,451,385.74
21	210102	Нэмэгдэл	301,570,183.28	277,331,820.11
22	210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	10,867,909.09	2,505,840.76
23	210104	Урамшуулал	47,519,657.45	53,831,881.35
24	2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	78,438,994.25	96,606,731.98
25	210201	Тэтгэврийн даатгалын зардал	55,019,736.72	67,759,318.32
26	210202	Тэтгэмжийн даатгалын зардал	6,015,434.46	7,136,275.07
27	210203	ҮОМШӨ-ний даатгалын зардал	3,057,828.00	4,395,900.56
28	210204	Ажилгүйдлийн даатгалын зардал	3,007,717.36	3,434,844.83
29	210205	Эрүүл мэндийн даатгалын зардал	11,338,277.71	13,880,393.20
30	2103	Байр ашиглахтай холбоотой тогтмол зардал	38,785,078.09	40,451,163.56
31	210301	Гэрэл, цахилгаан	10,256,851.02	12,571,914.06
32	210302	Түлш халаалт	25,180,227.07	24,531,249.50
33	210303	Цэвэр бохир ус	3,348,000.00	3,348,000.00
34	2104	Хангамж, бараа материалын зардал	52,847,339.10	45,403,469.00
35	210401	Бичиг хэрэг	4,632,150.00	3,501,050.00
36	210402	Тээвэр, шатахуун	26,280,726.00	23,706,400.00
37	210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,640,952.10	1,265,000.00
38	210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	921,700.00	530,000.00
39	210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	19,371,811.00	16,401,019.00
40	2105	Нормативт зардал	217,573,647.64	165,401,499.68
41	210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	203,987,235.64	151,205,940.68

42	210502	Хоол, хүнс	9,976,412.00	11,050,959.00
43	210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,610,000.00	3,144,600.00
44	2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	16,077,807.34	4,998,300.00
45	210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	100,000.00	351,500.00
46	210604	Урсгал засвар	15,977,807.34	9,246,800.00
47	2107	Томилолт, зочны зардал	4,316,000.00	5,470,000.00
48	210702	Дотоод албан томилолт	4,316,000.00	5,470,000.00
49	2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,796,100.00	7,048,754.00
50	210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12,798,200.00	6,642,750.00
51	210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	-	307,004.00
52	210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	997,900.00	99,000.00
53	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	82,813,713.58	104,473,417.62
54	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,143,750.00	13,245,561.50
55	210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	68,669,963.58	91,227,856.12
56	213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	64,355,679.00
57	2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	64,355,679.00
58	213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	37,656,200.00
59	213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	26,699,479.00
60	III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	192,121,639.73	8,522,409.29
61	VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(VII)	192,121,639.73	8,522,409.29

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

№	Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Өмнөх он	2. Тайлант он
1	I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	957,087,877.75	1,269,979,237.29
2	12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	124,893,425.00	1,269,979,237.29
3	120	Нийтлэг татварын бус орлого	124,893,425.00	160,332,026.68
4	120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	124,893,425.00	160,332,026.68
5	1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	124,893,425.00	160,332,026.68
6	122	Тусламжийн орлого	-	1,064,596,047.05
7	1221	Хандив тусламж /дотоод/	-	1,064,596,047.05
8	12215	Төсөв хоорондын хандив, тусламж	-	1,064,596,047.05
9	122151	Улсын эмнэлгүүдэд ЭМДС-с олгох шилжүүлгийн орлого \\ЭМДС-УТ\	-	1,064,596,047.05
10	13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	832,194,452.75	-
11	1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих		45,051,163.56
12	1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	832,194,452.75	-
13	134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	832,194,452.75	-
14	II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	949,867,507.97	1,194,804,487.50
15	21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	949,867,507.97	1,194,804,487.50
16	210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	949,867,507.97	1,130,448,808.50
17	2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	624,460,004.07	711,144,162.47
18	210101	Үндсэн цалин	263,647,121.25	358,667,362.26
19	210102	Нэмэгдэл	302,425,316.28	296,139,078.10
20	210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	10,867,909.09	2,505,840.76
21	210104	Урамшуулал	47,519,657.45	53,831,881.35
22	2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	77,911,627.12	96,606,731.98
23	210201	Тэтгэврийн даатгалын зардал	54,492,369.59	67,759,318.32
24	210202	Тэтгэмжийн даатгалын зардал	6,015,434.46	7,136,275.07
25	210203	ҮОМШӨ-ний даатгалын зардал	3,057,828.00	4,395,900.56
26	210204	Ажилгүйдлийн даатгалын зардал	3,007,717.36	3,434,844.83
27	210205	Эрүүл мэндийн даатгалын зардал	11,338,277.71	13,880,393.20
28	2103	Байр ашиглахтай холбоотой тогтмол зардал	38,785,078.09	40,451,163.56
29	210301	Гэрэл, цахилгаан	10,256,851.02	12,571,914.06
30	210302	Түлш халаалт	25,180,227.07	24,531,249.50

31	210303	Цэвэр бохир ус	3,348,000.00	3,348,000.00
32	2104	Хангамж, бараа материалын зардал	38,575,989.10	44,254,580.00
33	210401	Бичиг хэрэг	3,732,800.00	4,570,800.00
34	210402	Тээвэр, шатахуун	26,280,726.00	23,706,400.00
35	210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,640,952.10	1,265,000.00
36	210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	921,700.00	530,000.00
37	210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,999,811.00	14,182,380.00
38	2105	Нормативт зардал	181,647,637.68	189,698,954.99
39	210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	168,669,355.68	171,925,275.99
40	210502	Хоол, хүнс	9,368,282.00	14,629,079.00
41	210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,610,000.00	3,144,600.00
42	2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,975,000.00	7,970,300.00
43	210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	100,000.00	351,500.00
44	210602	Тавилга	-	-
45	210604	Урсгал засвар	4,875,000.00	12,218,800.00
46	2107	Томилолт, зочны зардал	3,466,000.00	6,320,000.00
47	210702	Дотоод албан томилолт	3,466,000.00	6,320,000.00
48	2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,687,500.00	16,157,354.00
49	210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,689,600.00	15,751,350.00
50	210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	-	307,004.00
51	210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	997,900.00	99,000.00
52	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,143,750.00	13,245,561.50
53	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,143,750.00	13,245,561.50
54	213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	64,355,679.00
55	2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	64,355,679.00
56	213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	37,656,200.00
57	213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	26,699,479.00
58	III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	7,220,369.78	75,174,749.79
59	V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН	9,482,000.00	12,355,000.00
60	22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	9,482,000.00	12,355,000.00
61	2200	Дотоод эх үүсвэрээр	9,482,000.00	12,355,000.00
62	225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	9,482,000.00	12,355,000.00

63	VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(9,482,000.00)	(12,355,000.00)
64	VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	(2,261,630.22)	62,819,749.79
65	101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	4,956,950.99	2,695,320.77
66	20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	2,695,320.77	65,515,070.56

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

№	Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1.1 Засгийн газрын оруулсан капитал	1.2 Дахин үнэлгээний нөөц	1.3 Хуримтлагдсан үр дүн	1.4 Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	1	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	123,278,847.00	398,966,479.71	824,362,350.60	1,346,607,677.31
2	3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	123,278,847.00	398,966,479.71	824,362,350.60	1,346,607,677.31
3	9	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	192,121,639.73	192,121,639.73
4	10	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	123,278,847.00	398,966,479.71	1,016,483,990.33	1,538,729,317.04
5	11	2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	123,278,847.00	398,966,479.71	1,016,483,990.33	1,538,729,317.04
6	12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(4,170,595.00)	(4,170,595.00)
7	13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	123,278,847.00	398,966,479.71	1,012,313,395.33	1,534,558,722.04
8	19	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	8,522,409.29	8,522,409.29
9	20	2025 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	123,278,847.00	398,966,479.71	1,020,835,804.62	1,543,081,131.33

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

№	Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Төлөвлөгөө	2. Гүйцэтгэл
1	1	НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	1,502,186,200	1,224,928,073.73
2	12	Татварын бус орлого	1,502,186,200	1,224,928,073.73
3	120	Нийтлэг татварын бус орлого	264,897,100	160,332,026.68
4	120010	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого /туслах/	264,897,100	160,332,026.68
5	122	Тусламжийн орлого	1,237,289,100	1,064,596,047.05
6	122001	Хандив тусламж /дотоод/	1,237,289,100	1,064,596,047.05
7	II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,504,881,400	1,162,108,323.94
8	21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,504,881,400	1,162,108,323.94
9	210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,432,209,200	1,097,752,644.94
10	2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	911,327,100	711,144,162.47
11	210101	Үндсэн цалин	354,115,900	358,667,362.26
12	210102	Нэмэгдэл	480,165,500	296,139,078.1
13	210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,752,000	2,505,840.76
14	210104	Урамшуулал	71,293,700	53,831,881.35
15	2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	113,656,400	96,606,731.98
16	210201	Тэтгэврийн даатгал	76,622,000	67,759,318.32
17	210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,258,600	7,136,275.07
18	210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,629,300	4,395,900.56
19	210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,629,300	3,434,844.83
20	210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,517,200	13,880,393.2
21	2104	Хангамж, бараа материалын зардал	48,723,700	44,254,580
22	210401	Бичиг хэрэг	5,121,800	4,570,800
23	210402	Тээвэр, шатахуун	26,324,000	23,706,400
24	210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,874,500	1,265,000
25	210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,220,600	530,000
26	210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	14,182,800	14,182,380
27	2105	Нормативт зардал	288,222,000	189,698,954.99
28	210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	267,492,300	171,925,275.99
29	210502	Хоол, хүнс	17,354,700	14,629,079
30	210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,375,000	3,144,600
31	2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	29,978,800	20,325,300

32	210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	13,400,000	5,246,500
33	210602	Тавилга	7,460,000	7,460,000
34	210604	Урсгал засвар	9,118,800	7,618,800
35	2107	Томилолт, зочны зардал	6,874,000	6,320,000
36	210702	Дотоод албан томилолт	6,874,000	6,320,000
37	2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	17,151,100	16,157,354
38	210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	16,008,500	15,751,350
39	210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	350,000	307,004
40	210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	792,600	99,000
41	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,276,100	13,245,561.5
42	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,276,100	13,245,561.5
43	213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	72,672,200	64,355,679
44	2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	72,672,200	64,355,679
45	213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	37,656,200	37,656,200
46	213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	34,516,000	26,699,479
47	213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000	0.0
48	8	ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН НИЙТ ТЭНЦЭЛ	-2,695,200	62,819,749.79
49	9	АЛДАГДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,695,200	-62,819,749.79
50	7	Харилцах болон хадгаламжийн дансны цэвэр өөрчлөлт	2,695,200	-62,819,749.79
51	4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	2,695,320.77
52	5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	65,515,070.56
53	6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	40	42
54	61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1
55	610001	Төсвийн байгууллага	1	1
56	62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	19	20
57	620001	Удирдах ажилтан	1	1
58	620002	Гүйцэтгэх ажилтан	14	17
59	620003	Үйлчлэх ажилтан	4	2
60	65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	19	20
61	650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	15	15

62	650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	4	5
63	66	НИЙТ ТЭТГЭВЭРТ ГАРАГЧ	1	1
64	660001	Төрийн албаны тухай хуулиар тэтгэвэрт гарагч	1	1

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт **38,512.2** мянган төгрөгийн алдаа илэрснийг аудитын явцад залрууллаа. Үүнд:

- *Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан үндсэн хөрөнгийг үр дүнгийн тайланд 26,157.2 мянган төгрөгөөр дутуу тайлагнасан,*
- *Тайланд онд худалдан авсан 12,355,0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг мөнгөн гүйлгээний тайланд биет болон биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардлаар тайлагнаагүй байна.*

Дээрх алдаанууд нь Засгийн газрын 2023 оны 444 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн сангийн үйл ажиллагааны журам"-ын 4.3.4¹ дэх, Сангийн сайдын 2025 оны А/3 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ын 3.4, 5.4 дэх заалтууд болон УСНББОУС 1-Санхүүгийн тайлангийн толилуулга-ын 99², УСНББОУС 2-Мөнгөн гүйлгээний тайлан 25³, санхүүгийн тайлангийн "Үнэлгээ ба хуваарилалт" батламж мэдэгдлийг тус тус хангаагүй байна.

Аудитаар нийт **7,133.7** мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 2,411.6 мянган төгрөгийн 3 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 4,722.1 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд албан шаардлага хүргүүлэв.

*Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 7,133.7 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа болон зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшинээс 3,807.4 мянган төгрөгөөр бага тул **Өөрчлөлтгүй** дүгнэлт өглөө.*

5.1 Төлбөрийн акт

1. Нярав О.Нандинцэцэгт 294.7 мянган төгрөгийн, үйлчлэгч Н.Буяндэлгэрт 82.6 мянган төгрөгийн нийт 377.3 мянган төгрөгийн ээлжийн амралтын цалинг илүү тооцож олгосон. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2 дахь "Ерөнхий нягтлан бодогч дараах үүрэг хүлээнэ:" 20.2.5 дахь " ... төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах" гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Илүү олгосон цалинг нөхөн төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

2. Шатахууны тайлангаас түүвэрлэн 12 дугаар сарын зарцуулалтыг спидометрийн заалттай тулган шалгахад 379.6 мянган төгрөгийн шатахуун илүү тооцож олгосон байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх "Төсвийг үр

---

¹ Төсвийн захирагчийн тайланд дараах мөнгөн орлого, зарлагыг тохируулна: Тухайн жилийн батлагдсан урсгал зардлын төсвөөр санхүүжүүлсэн хөрөнгийн шинжтэй гүйлгээг тохируулах бөгөөд тухайн гүйлгээ гарсан урсгал зардлын ангиллаас биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан хөрөнгийн зардалд;

² Санхүүгийн үр дүнгийн тайлан: УСНББОУС-д өөрөөр шаардсанаас бусад тохиолдолд, тайлант үед хүлээн зөвшөөрсөн орлого, зардлын бүх зүйлсийг ашиг, алдагдалд тусгана.

³ Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаа: Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанаас үүссэн мөнгөн гүйлгээний жишээнд дараах зүйлс хамаарна: а) Үндсэн хөрөнгө, биет бус хөрөнгө болон урт хугацаат хөрөнгийг худалдан авахад төлсөн мөнгө.

ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2 дахь “*Ерөнхий нягтлан бодогч дараах үүрэг хүлээнэ:*” 20.2.5 дахь “ ... *төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах*” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Илүү олгосон шатахууны зардлыг нөхөн төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

3. Эмийн сангийн борлуулалтыг тулган баталгаажуулахад орлогыг **1,654.7** мянган төгрөгөөр дутуу төвлөрүүлсэн байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.2 дахь “*Төсвийн байгууллага нь төвлөрүүлсэн төсвийн орлого болон өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг Төрийн сангийн нэгдсэн дансанд саадгүй байршуулна.*”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5 дахь “*дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах*” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Дутуу төвлөрүүлсэн орлогыг нөхөн төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

1. Аймгийн ЭМГ-ын газар дээрх шалгалтаар хоол үйлдвэрлэлийн дотоод хяналтын журамгүй, анхан шатны баримтын бүрдүүлэлт, эмнэлгийн гаралтай хог хаягдлыг ангилах, цуглуулах зааврыг мөрдөлт хангалтгүй зөрчил илэрч 4,000.0 мянган төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна. Зөрчил гаргасан албан хаагчид хариуцлага тооцолгүй торгуулийг бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлаас төлж, төсвийн хөрөнгийг зориулалт бусаар, үр ашиггүй зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх “*Төсвийг үр ашигтай хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах*”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 “*батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах*”, Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар баталсан “*Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар*” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчил гаргасан албан хаагчид хариуцлага тооцож, батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулж, үнэн зөв тайлагнаж байх албан шаардлага хүргүүлэв.

2. Эмийн эргэлтийн сангийн эмийн зардлаас 722.1 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны эмийн зардалд холбогдох дээд байгууллагын зөвшөөрөлгүйгээр зориулалт хооронд гүйлгэн зарцуулж зарцуулж, гүйцэтгэлийг бодитой тайлагнаагүй.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д “*Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах*”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1-д “*Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно*” гэж заасныг болон Сангийн сайдын 2015 оны 7 дугаар тушаалын хавсралтаар

батлагдсан “Зардлын зориулалт болон арга хэмжээний ангилал”-ыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулж, үнэн зөв тайлагнаж байх албан шаардлага хүргүүлэв.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Шатахууныг спидометрийн заалтаас илүү тооцож олгосон.	1	379.6	1	379.6								
ЭЭС-ийн орлогыг дутуу төвлөрүүлсэн.	1	1654.7	1	1654.7								
Ажлаа хангалтгүй биелүүлсэн албан хаагчдад хариуцлага тооцоогүй.	1	4,000.0			1	4,000.0						
Зардлын зориулалт арга хэмжээний ангилал хооронд зөвшөөрөлгүй гүйлгэн зарцуулсан.	1	722.1			1	722.1						
Дүн	5	7,133.7	3	2,411.6	2	4,722.1						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансанд мэдээлбэл зохих 166 мэдээллээс 6 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн.	1	0					1	0
Дүн	1	0					1	0
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн	1	0					1	0